

НИКОЛА ВАПЦАРОВ
ГОРКИ

chitanka.info

Аз бях в завод
с опушено, ниско небе,
където живота притиска
с чугунени лапи
и черния труд
бразди по челата.

И колко бе трудно
да можеш събуди
живота във този народ.
Да срутиш огромния
пласт от лъжи,
който тежи
над този живот.

Аз бях във завод
с опушено, ниско небе,
където живота притиска,
а дните — ръждясали гайки —
затягат душите.

Но помня, когато четяхме
„На дне“
или
„Майка“,
пробиваше слънцето
мрачния свод
на този завод,
блестяха очите.

И хората скрити
във своите бордеи,
човъркаха своята мисъл ръждива
и бяха щастливи,
и бяха щастливи...

Но днеска
при мене пристигна огняра
и каза:
„Вапцаров,
вентила за прясната пара
затворен.“
Аз троснато гледах,
но той си отиде нагоре,
жестоко обиден.

След него нахълта ковача
и пита сърдито:
„Верно ли, братче,
верно ли — вика —
онзи, старика,
починал?“

Изстинах и казах с омраза,
с съвсем безпредметна омраза
му казах:
„Аз, куче, те учих
да бъдеш конкретен,
а ти шикалкавиш!
Кой е починал?
Разправяй!“

Разбрах и излязох на двора.
В машинната зала
ми стана задушно,
машинната зала
бе тясна
за моята горест,
машинната зала
бе пуста
за моите чувства.

И чух как ковача

разправяше някому глухо:
— Той, братче,
така ни познава,
и мене, и тебе,
и всички.
Тури те в някоя книга
и казва: „Не шавай!“
И после четеш
и примигаш,
и сам се познаваш.

Да кажем така ти се случи,
че имаш дете.
Детето чете.
Така че... борави със книгата,
значи.

А нямаш пари.
Така ти се случи,
че нямаш пари.
Той казва:
„Детето трябва да учи
това, към което
му тегли сърцето.“

Да кажем, ти се завръщаш,
намръщен се връщаш
във къщи.
В душата — горчилка.
Сърцето ти болка притиска.
Набиваш жена си,
а онзи ге гледа изниско
под своите вежди,
гледа във тебе
и пита:
„Комай не достигат парите
за хлеба?“ —

Другия слушаше
тъй простодушно
 захласнат
и толкова ясно му ставаше
 всичко сега,
че сякаш живота
 пред него вратите
 разтвори,
че сякаш в гърдите
 се топеше буца
 от снег.

И той промърмори,
едва промърмори:
„Това се казва човек!“

Издание: Никола Вапцаров. Съчинения, „Български писател“, С. 1979, под редакцията на Бойка Вапцарова

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.